

EDITORIAL

Numero 50, un poquet arrer, i avant

El **50** es un numero redo, adequadament simbolic per a fer una pausa i girar-se a mirar cap arrere, al camí recorregut, i també cap avant, al que espera el nostre pas.

La nostra percepció del treball fet es, modestament i fins a cert punt, satisfactoria. Per un costat pensem que hem complit per lo manco, i en la mida dels nostres mijos, en la missió que originalment inspirà la publicació: la de donar notícia de les **activitats culturals** organitzades pel valencianisme. També volem pensar que hem aportat el nostre menut granet a la difusió de **la cultura i la llengua valencianes** en els diversos articles que insertem. Finalment, i des d'estes editorials, hem donat el nostre punt de vista respecte de les **notícies i acontenyiments** que la societat valenciana ha generat al voltant d'assumptes culturals i identitaris, denunciant les **actuacions antivalencianes**, vingueren d'a on vingueren, i recolzant les accions **revalencianisadores**.

Fins ací, en millor o pitjor encert, nos considerem satisfets del treball fet; pero queda per saber si este treball ha donat el fruit esperat. Per suposat no erem tan innocents quan començarem esta aventura com per a esperar un canvi per part de les estructures de poder que, tant des de les postures **centralistes**, com des de les postures **catalanistes**, volen vore resignats als valencians al paper de mera comparsa. Fa ya quatre anys que donarem a impremta el primer numero de **Rogle** i a penes ha canviat res. I es que l'únic que pot canviar l'actual situació es el **Poble Valencià**; per això continuem convençuts de la necessitat de **despertar les consciències** dels valencians denunciant l'us partidista dels mijos de comunicació, la manipulació i l'hipocresia que acompanyen sempre les actuacions destructores de l'identitat valenciana. Pero la simple denuncia de les agressions no es util si no va acompanyada d'un missatge constructiu. El nostre missatge ha segut el de la **llibertat** i el del **respecte**; condicions que no se regalen,

que s'han de guanyar, i s'ha de fer en el treball constant del dia a dia. Esta convicció del respecte per la llibertat dels demés ha alimentat l'il·lusió de vore al valencianisme recuperar l'**unitat** sense haver d'impondre l'uniformitat.

No sabem fins a quin punt els lectors hauran fet seues estes idees, i si be es cert que el valencianisme continua sense

trobar el camí de l'unitat, també ho es que, contra tot i contra tots, continua viu i actiu; en un **dinamisme** i una **constància** que el fa capaç de superar totes les limitacions i que, per força, ha de desesperar ad aquells que voldrien haver-lo vist desaparèixer fa ya temps.

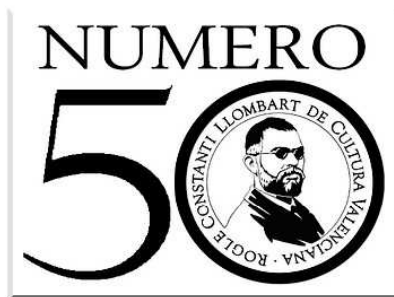
¿I qué veem quan mirem

cap al futur? Puix, en realitat, una prolongació de lo que ya s'observa en el present; veem un **valencianisme renovat**, en el que els joves, lliures dels lastres que arrossegueu els mes majors, mantindran l'esperit de valenciania, refermant-lo i renovant-lo.

Per lo que respecta al **Rogle**, continuarem publicant-lo mentres pensem que siga util i les circumstancies personals nos ho permeten. Certament esta revista sera superada per unes atres, algunes d'aquelles que ya s'editen i que puguen prendre nous aires que les enfortixquen, o unes atres que naixeran impulsades per nova llacora renovadora. Unes i atres contaràn sempre en el nostre recolzament.

Mentrestant seguirem fidels als **objectius** que com associació, en el seu moment, nos marcarem i com a publicació hem anat desenrollant, i treballarem per a que el numero 51 siga l'inici d'un altre període que nos faça arribar al centenar.

Des d'esta editorial volem donar les **gràcies**, especialment als col·laboradors que la fan possible, als subscriptors que nos animen a seguir i a tots els qui nos han demostrat la seua acceptació; lectors tots dels quals esperem, com sempre, les seues crítiques i suggerències i, sobre tot, l'estímul de la seua generosa acollida.

¡QUÍ NOS HO ANAVA A DIR!

LA CITA

El futur te molts noms. Per als debils es lo inalcançable. Per als temerosos, lo desconegut. Per als valents es l'oportunitat.

Victor Hugo

SUMARI

- 1
• EDITORIAL: **NUMERO 50, UN POQUET ARRERE, I AVANT**
- 2
• LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- PROMOCIO: **WEB DEL ROGLE**
- 3
• LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- FRUITES, VERDURES I HORTALICES (XLVI): **PARLEM DE LA CARABASSA**
- RESENYA BIBLIOGRAFICA: **EDICIONS MOSSEGUELLO**
- 4
• PASSATEMPS
- RONDALLA: **EL RATOLI DE LA CORT I EL DEL CAMP**

ACLARIMENT

Esta publicació està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra colectiva, l'encarregat de la redacció final de cada article te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuació de la seua preferència. Este tema es motiu de debat, pero no de divisió, entre nosatres.

AVIS

Agraïm de cor la seua col·laboració a tots aquells que a lo llarg d'estos 50 numeros han fet fotocopies dels exemplars per a repartir entre amics i coneguts.

I agraïm també la Santa Paciencia demostrada a tots aquells que s'han pres la molestia de llegir estos destarifats avisos.

ACTIVITATS CULTURALS NOVEMBRE DE 2010

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

Aellva (Assoc. d'Escriptors en Llengua Valenciana)
C/ Alt, 64. 46003 Valencia C.
www.aellva.org

ARACV (Amics de la RACV)
C/ Avellanés, 26. 46003 Valencia C.
Tel: 963 91 69 65

ARV (Accio Regne de Valencia)
Av. Menéndez y Pelayo, 10-12 b. 46910 Alfafar
www.acciorv.com

Cardona Vives
C/ En mig, 23-9º-27ª. 12001 Castello
Tel. i Fax: 964 20 04 68
www.cardonavives.com

GAV (Grup d'Accio Valencianista)
C/ Pintor Gisbert, 17- baix. 46006 Valencia C.
Tel: 963 41 22 22 i 963 41 90 20
www.gav-valencianistes.com

PJV (Plataforma Jovenil Valencianista)
info@pjvalencianista.org
www.pjvalencianista.org

RACV (Real Academia de Cultura Valenciana)
C/Avellanés 26. 46003 Valencia C.
Tel 963 91 69 65 Fax: 963 91 56 94
www.racv.es

4, 12, 18 i 25 Nov 20:00 h. Salo d'Actes de la RACV.

CICLE HOMENAJE AL POETA MIGUEL HERNÁNDEZ

Es faran quatre conferències dedicades a la vida i a l'obra del poeta.

+Info: **RACV**

5 Nov (divendres) 21:30 h. "Hotel Astoria Palace". Pça. Rodrigo Botet, 5. Valencia C.

SOPAR D'ENTREGA DELS PREMIS VINA-TEA

• Vinatea Individual: Vicente Caballer Ramírez, pirotècnic.

• Vinatea Col·lectiu: Sequia Real del Xuquer.

Preu del tiquet: 35 €. S'ha d'adquirir en la seu de la RACV. No es poden reservar tiquets per telefon.

+Info: **ARACV**

8, 9, 10 i 11 Nov 19:00 h. Biblioteca Valenciana -Sant Miquel i els Reis, Valencia C.

XIX JORNADES DE LA AELLVA, dedicades a "Lliterats viagers, aventurers i descobridors valencians".

+Info: **Aellva**

12 i 13 Nov

JORNADA DEL VI VALENCIÀ

• Dia 12, a les 20:00 h. Salo d'Actes de la RACV. **CONFERENCIA:** José Luis Aleixandre Benavent: "La cultura del vino valenciano"

• Dia 13: Visita a dos bodegues de Requena.

+Info: **RACV**

15 Nov (dilluns) 19:00 h. Ateneu Mercantil de Valencia. Pça. de l'Ajuntament, 18. Valencia C.

APERTURA CURS ACADEMIC DE LA RACV
DISCURS: Federico Martínez Roda: "La división provincial y el final del Reino de Valencia (1810-1833)"

+Info: **RACV**

(Continúa en la pagina següent)

Rogle en Internet

Tots els eixemplars editats fins ara estan, en pdf, en:
www.rogleconstantillombart.com,
www.cardonavives.com, www.enkara.org
www.pjvalencianista.org i www.acciorv.com

PROMOCIO

Web del Rogle

En l'excusa de celebrar este **numero 50**, hem pensat que els lectors nos disculparan si dediquem part de l'espai per a fer divulgació de la nostra **pagina web**.

En l'actualitat es casi impensable mamprendre cap iniciativa, i menys una publicació, sense plantejar la seua difusió per mig d'Internet. Esta idea estava en la nostra ment des del principi, pero quedava fora del nostre alcanç.

La nostra falta de mijos acodiren a suplir-la unes atres associacions, i aixina des de ben pronte el **Rogle** s'ha pogut descarregar en format pdf des de les pagines web de diverses associacions valencianistes, a totes les quals volem transmetre la nostra gratitud.

Finalment, en el numero 17, de **febrer de 2008**, poguerem donar la noticia de que ya

disponiem de pagina web. La seua posada en marcha li la devem al nostre amic **José Francisco**, al qual agraim la seua generositat al posar a la nostra disposició els seus coneiximents i el seu temps per a dissenyar, seguint els nostres desijos, una pagina sense alardos, senzilla i funcional, com es la publicació que te voste en les mans.

La finalitat basica, aço es, posar a l'alcanç de mes gent la revista **Rogle**, fon complida des del principi. No obstant, una volta posats en faena, es dissenyaren una serie d'apartats en l'intenció d'anar plenat-los de contingut a mida que les nostres possibilitats nos ho permeteren. Estos continguts estan animats per la mateixa filosofia que la revista, la mateixa que te l'associació: difondre i defensar **la cultura i l'identitat valencianes**.

• En l'apartat **Revista Rogle** se poden descarregar els eixemplars de **Rogle** en format pdf, per a imprimir o

per a llegir en pantalla; no obstant, per a aprofitar l'agilitat que dona l'informatica, mes avant hem anat introduint les **Series**: coleccions d'artícles solts, en format **doc**, per a qui no desige descarregar-se tot el numero sancer, o per a qui vullga consultar de nou algun articul en particular.

D'este modo, hui per hui es poden llegir de forma individual els articuls de les següents series: **Editorial, Fruites, verdures i hortalices, Patrimoni valencià, Fent memoria, Biografia-Semblança-Classics i Reseña bibliografica**.

• La secció **Documents** està dedicada a treballs monografics, sobre temes diversos.

• En la **Agenda Valencianista** pretenem arreplegar tota l'informació sobre les activitats culturals que genera el valencianisme,

de manera similar a com ho fem en esta revista, pero actualisant-la contínuament, per a mantindre informats als internautes a diari. No obstant les nostres bones intencions, no hem pogut encara posar-la en marcha, com no hem pogut posar en marcha unes atres seccions, degut a la falta material de temps de les persones que s'havien d'encarregar de la faena.

Volem acabar demanant disculpes per la falta de regularitat en les actualisacions de la pagina web. No està de mes recordar que el valencianisme, marginat per l'oficialitat, no conta en mes recursos que la voluntat dels seus membres i la disponibilitat del seu temps lliure.

Confiam vencer totes les dificultat per a que la nostra web faça honor a la maxima de **Constanti Llobart** que s'arreplega en la pagina de **Presentacio: "Tot s'ho mereix Valencia. Per a Valencia tot"**.

WWW.ROGLECONSTANTILLOMBART.COM

COLABORA EN EL ROGLE

Donar difusio ad esta publicació es la millor forma de col·laborar en nosatres. Tambe pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **colaborador** (12 € a l'any), i t'enviarém a casa tots els numeros que es publiquen durant l'any.

Si tens voluntat de fer alguna puntual aportació economica, tambe te quedariem molt agraits. El nostre numero de conte, en **Ruralcaixa**, es:

3082 1222 81 4622492421

CONTACTA EN NOSATRES

Apartat de Correu 527
46002 Valencia ciutat
Telefon: 617 030 370
rogle@rogleconstantillombart.com

RECORDATORI

El dia 2 de novembre es complix un any de la repentina mort de **Manolo Soler i Bahilo**. En memoria seua el dimarts 2, a les 20:00 h., se celebrarà una missa funeral en l'iglesia de les Escoles Professionals de Sant Josep (Jesuites). Av. Corts Valencianes, 1. Valencia C.

En estes llinees volem sumarnos al recordatori d'este valencianiste compromes, l'extraordinaria intel·ligencia i el generos esperit del qual contiuen vius en el nostre anim.

Parlem de la carabassa

Les varietats de carabassa comestibles se corresponen en plantes anyals, que creixen i s'estenen sobre la terra o s'emparren, depenent de l'espècie; i pertanyen a la família de les **cucurbitàcees**. Els brots que trauen pels seus nucs son arrels adventícies (naixcudes caprichosament) que es fixen al mateix terreny; les fulles son grans, llaugerament lobulades, i les flors, grogues, en pétals i sèpals com si estigueren soldats a foc.

El cultiu de la carabassa s'esten per tot arreu de les regions de clima temperat, sent les províncies més productores, **València, Alacant i Múrcia** i algunes de **Andalusia**. No obstant esta hortaliça no té massa valor comercial i les produccions se corresponen, generalment, en la demanda local de les mateixes zones que les produïxen, puix este fruit difícilment gojarà mai dels favors del comerç, be per la seua escassa rellevància gustativa, be per les dificultats que oferix el seu envasat i transport, degut a l'extraordinari pes i volum (3, 4, 5... fins a 15 kg, o més).

Per una atra banda és indubtable que la carabassa resulta un excelent aliment, no sols per a l'home sino també per als animals. En diferents anàlisis de la **polpa** d'este fruit s'obtingueren els següents promijos i percentajes: aigua, 90,32%; substància nitrogenada, 1,10%; greix, 0,13%; sucre, 1,34%; substàncies extractives no nitrogenades, 5,16%; celulosa, 1,22%; cendres, 0,73%.

És important diferenciar, a l'enumerar les **distintes espècies**, el fruit apte per al consum humà o animal i el que s'utilisa exclusivament per a fins ornamentals. En tot cas, la carabassa és una baya voluminosa, generalment esfèrica, de pell grossa, pedúncul hexaèdric i carn polposa, plena de llavors. El seu colorit és variat i arreblega, pràcticament, tots els que componen l'Arc de Sant Martí. La varietat més coneguda és la *Cucurbita maxima* o **Verda d'Espanya**, que correspon a l'imatge clàssica d'intens color "carabassa". Pero, per la seua gran popularitat i constant presència en els mijos rurals, descolla la *Lagenaria vulgaris* o **Carabassa de Sant Roc**, també coneguda com a **Carabassa de vinater, o del pelegrí**, nomenada aixina per la seua forma de botella estrangulada i per la seua pell dura que, una volta seca, permet utilizar-la com a recipient.

L'humil carabassa, que ací en València comencem a menjar-nos-la ara en l'autumne i seguim durant tot l'hivern, ben **torradeta** fins a que les pepites estiguen rostidetes, diran lo que diran, pero estan de pecat.

RESENYA BIBLIOGRAFICA

EDICIONS MOSSEGUELLO

Est espai que habitualment dediquem a recomanar un llibre, en esta ocasió l'hem reservat per a parlar d'una jove editorial: **Edicions Mosseguello**. Naixcuda no fa mes que uns pocs anys ya ha segut capaç, juntant ganes de treballar i la passió per oferir al public **edicions en autentica llengua valenciana**, de contar en un notable repertori de publicacions.

Des de **Vilarreal** nos comenten que un dels objectius prioritaris que persequen es oferir als llectors un **catàleg ampli**, variat, fresc, i en propostes innovadores dins del mercat editorial valencià.

La seua arriscada aposta -ya que resulta difícil llaurar en un terreny poc propici per a la llengua valenciana- es **editar** en lo que ells han convertit ya en marca (vore el logo del costat), aço es en "**Valencià Autèntic**", i per ad això usen les Normes d'El Puig (de la RACV), les úniques que respecten i preserven la realitat i naturalesa de l'idioma valencià genuí.

De moment contem en les següents **coleccions**: **Infantil**: serie "Depren i coloreja", en edició trilingüe (valencià, castella i angles), i serie "Contes de Piticli"; **Classics**: edició en valencià d'obres de la literatura universal, **Contemporaneu**: llibres d'ensaig, opinio..., i **Entreteniment**: passatemp, musica i video.

Des de les nostres pàgines els desigem exits, i estarem atents a les novetats que presenten per a informar d'elles.

ACTIVITATS CULTURALS

NOVEMBRE DE 2010

(Ve de la pàgina anterior)

15 Nov (dilluns) 20:00 h. Salo Capri. Paterna.

TERTULIA DE TEATRE.

Llegirà: Pepe Navarro+Info: **Aellva****18 Nov** (dijous) 19:30 h. Castalia-Iuris. Plaça Cardona Vives, 10-b. Castello.**CONFERENCIA**: Francesc Roca Traver: "Fra Gilabert Jofre i el primer hospital-manicomi del mon".+Info: **Cardona Vives****19 Nov** (divendres) Restaurant "Monte Orandi", C/ Luz Casanova, 5. Valencia C.

SOPAR DELS ESCRITORS

+Info: **Aellva****25 Nov** (dijous) 20:00 h. Seu del GAV.**CONFERENCIA**: Nelo Font: "Calandín i el Palleter"+Info: **GAV****26 Nov** (divendres) 19.30 h. La Llar. Seu de ARV.**CONFERENCIA**: Oscar Rueda: "Senyera valenciana: velles polemiques, nous arguments."+Info: **ARV i PJJ**

FORMACIO - 2010

La coordinadora **Accio Regne de Valencia** en col·laboració en el **Rogle Constanti Llombart**, **Edicions Mosseguello** i la **Plataforma Jovenil Valencianista** han preparat quatre cursets, d'un o dos mesos de duració, que s'impartiran a partir de la segona quinzena de novembre en el Centre Cultural "La Llar" (Seu de ARV):

▪ **¿T'AGRADARIA FER RADIO?** Curs d'introducció a la retransmissió radiofònica. Per a persones entre els 16 i els 30 anys. Impartix el grup de radio **Sintoniza2**. Els participants prepararan en quatre sessions, els dijous, el seu propi programa de ràdio, que podran gravar en **La Peixera**, l'estudi de gravació de La Llar.

▪ **III CURS DEL "AULA DE PENSAMENT"**. Organisa **La Plataforma**. Els coneixements que va deixar el mestre **Manolo Soler** es posaran en practica, tots els dimarts durant dos mesos, a partir de l'anàlisi de la filosofia clàssica i moderna, les ideologies i els comportaments individuals i col·lectius.

▪ **RETOC DIGITAL**. Organisa i impartix **Edicions Mosseguello**. Cada diumenge durant dos mesos. Es faran practiques en esta editorial valenciana. L'objectiu es dependre a crear i retocar imatges digitals.

▪ **EL VALENCIANISME ENTRE DOS CENTURIES**. Curs d'Historia a carrec del **Rogle Constanti Llombart de Cultura Valenciana**, a celebrar cada dimecres, al voltant de l'evolució truncada del valencianisme cultural al polític.

+Info: **ARV**

Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions. La solucio a peu de pagina.	1. Senzill, simple, ingenu, sense malicia i facil d'enganyar.	1.	1	2		
	2. Se diu de la persona que mata a una atra en premeditacio.	2.	-	-	N	
	3. Relatiu a Dante o a la seua obra. Dit d'una situacio o cosa, que causa espant.	3.	-	-	-	-
	4. Excessiu moviment o activitat d'una persona, o que es produix en un lloc.	4.	-	-	-	S
	5. Arbust gran, en flors menudes, blanques en la varietat mes comuna, i molt aromatiques. El trobem en jardins, recolzat en una paret o enreixat. De gran us en la fabricacio de perfums.	5.	-	-	S	-
	6. Cafe en un poc de llet, dit en diminutiu.	6.	-	R	-	-
	7. Llegum menuda, en forma de lent biconvexa.	7.	G	-	-	-
	8. Larva dels insectes lepidopters, en dotze anells i en forma de cuc.	8.	-	-	-	D
	9. Implacable, estricta, sever o cruel. Sense concessions o excepcions. Exacte, precis, minucios. Aplicat a l'orage: extremat, dur de soportar.	9.	-	L	-	-
PARAULES VERTICALS:						
1. Art de fabricar objectes de fanc cuit. Lloc a on se fabriquen o tenda a on se venen.						
2. Llevar la tranquililitat, la quietut i la serenitat.						

RONDALLA

El ratoli de la cort i el del camp

Un ratoli cortesà
 convidà d'un modo molt urba
 a un ratoli del camp.
 Grossa cansalada li donà,
 formage d'Holanda fresc,
 i un **rebot** de viandes ple
 era la seua estancia.
 Puix no poguera haver un aposent
 tan magnificament preparat,
 encara que fora en Ratopolis buscant
 en el major mirament
 per a hostajar a *Roepà primer*.

Els seus sentits alli se **recreaven**.
 Les parets i sostres ornaven,
 entre mil ratolines llepolies,
 salchiches, pernills i cecines.
 Botaven de plaer, ioh, quín **embadaliment!**,
 de pernil en pernil, de formage en formage.
 En esta situacio tan agradable,
 arriba la rebostera.
 Escolten el soroll, corren, s'ajopien,
perden l'esme, mes a la fi s'aforen
 a trompellons,
 per cert **passadiç** obert a rosegons.
 -iAixo tenim! -digue l'hortola-
 iRenegue yo del formage i de la cansalada,
 i de qui busca esplais
 entre els **sobresalts** i els esglais!
 Tornar-se a sa casa decidi a l'instant.
 i estimà molt mes, d'alli en avant,
 sense **so sobres**, ni **pesars** ninguns
 la seua caseta de terra i els seus llegums.

Faula de **Félix María Samaniego**

Traduccio a la llengua valenciana de M^aA. M. C. i J.P.B.

GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio)	gria, etc	plaure's: Sentiment de satisfaccio, de plaer que dona la visio de determinat objecte o situacio.
Aforen (s') de aforar-se/ amagar-se: Desapareixer en habilitat sense que ningú es done conte.	Perdre l'esme: Pedre l'orientacio, la facultat de saber per a on es va o lo que se fa.	Sobresalt/ sortit: Sentiment de temor o d'inquietut que provoca una situacio imprevista o un fet repenti.
Ajopien de ajopir: Encollir el cos contra terra en intencio d'amagar-se, de no ser vist.	Passadiç: Passage llarc i estret.	Sossobra/ ansietat/ angoixa: Sentiment d'intranquililitat davant d'una situacio d'incertea.
Embadaliment/ fascinacio/ enchis: Estat d'anim en el qual la persona se sent presa per un sentiment d'admiracio, ale-	Pesar/ tristor/ aficccio: Sentiment de disgust.	
	Rebot/ armari/ aparador: Lloc a on se guarden les viandes.	
	Recreaven (es) de recrear-se/ com-	

Solucio: Verticals: 1. CANTERERIA 2. DESFICIAR
 1. CANDIT 2. ASSESS 3. DANTESC 4. TRAFEC 5. GESMILER 6. TRENCADET 7. LLENTILLA 8. GRUGA 9. RIGOROS

I RECORDA...Nostra primera paraula es **cantereria**. La persona que se dedica a fabricar objectes de fanc cuit, com atifells, vaixelles,..., es el **canterer/-ra**.
 Nostra segona paraula es **desficiar**, sinonim de **desassossegar**. L'ansietat o intraquililitat que patix una persona se diu **desfici**. Estar **desficios/-sa** es trobar-se intranquil, impacient o nervios.